

अपसव्यं प्रदक्षिणप्रचारं व्यवधूनयत् अकंपयत् ॥ १५ ॥ रथेनप्रतिमुखं संमुखं रथप्रतिमुखं ॥ १६ ॥ धर्षणेनामर्षितः रोषेणसह धैर्यं युद्धारभटीं लंभयन् प्राप्नुवन् ॥ इन्द्रस्येदं ऐंद्रं शरासनं जग्राह ॥ किंचैंद्रं पारमेश्वरं इदिपरमैश्वर्यइत्युक्तेः निजायुधं जग्राहेत्यर्थः ॥ १७ ॥ तत्तदामहदुद्धमुपोढमारब्धमभूत् ॥ १८ ॥ द्वाभ्यां रथाभ्यां प्रवर्तितं द्वयोरथयोरिदं वा द्वैरथं युद्धं द्रष्टुं समीयुर्मिलित्वा गताः ॥ १९ ॥ २० ॥ उत्पानानाह ॥ ववर्षेति ॥ मंडलिनो वातावात्याहूपा इत्यर्थः तीव्रास्तीव्रवेगाः ॥ व्यपसव्यं विगतम

अपसव्यंततः कुर्वन्नावणस्य महारथं ॥ चक्रसंभूतरजसारावणं व्यवधूनयत् ॥ १५ ॥ ततः क्रुद्धो दशग्रीवस्ताम्रविस्फारितेक्षणः ॥ रथप्रतिमुखं रामं सायकैरवधूनयत् ॥ १६ ॥ धर्षणामर्षितो रामो धैर्यं रोषेण लंभयन् ॥ जग्राह सुमहावेगमैंद्रं युधि शरासनं ॥ १७ ॥ शरांश्च सुमहावेगान्सूर्यरश्मिसमप्रभान् ॥ तदुपोढं महद्युद्धमन्योन्यवधकां क्षिणोः ॥ परस्परं अभिमुखयोर्दृष्टयोरिव सिंहयोः ॥ १८ ॥ ततो देवाः सगंधर्वाः सिद्धाश्च परमर्षयः ॥ समीयुर्द्वैरथं द्रष्टुं रावणक्षयकां क्षिणः ॥ १९ ॥ समुत्पेतुरथोत्पातादारुणारो महर्षणाः ॥ रावणस्य विनाशाय राघवस्योदयाय च ॥ २० ॥ ववर्ष रूधिरं देवो रावणस्य रथोपरि ॥ वातामंडलिनस्तीव्रा व्यपसव्यं प्रचक्रमुः ॥ २१ ॥ महद्गृध्रकुलं चास्य भ्रममाणं नभस्थले ॥ येन येन रथो यातितेन तेन प्रधावति ॥ २२ ॥ संध्याया वा वृतालंकाजप्रापुष्पनिकाशया ॥ दृश्यते संप्रदीप्तेव दिवसे पिवसुंधरा ॥ २३ ॥ सनिर्घातामहोल्काश्च संप्रपेतुर्महास्वनाः ॥ विषादयंस्ते रक्षांसिरावणस्य तं दाहिताः ॥ २४ ॥ रावणश्च यतस्तत्र प्रचंचालवसुंधरा ॥ रक्षसांच प्रहरतां गृहीता इव बाहवः ॥ २५ ॥

पसव्यं प्रदक्षिणं यथा तथा वामावर्ता इत्यर्थः ॥ २१ ॥ येन येनेति मार्गेणेत्यर्थः ॥ गृध्रकुलस्य मृतमांसभोजिनो रावणेन सहागमनेन रावणस्यासन्नमरणं सूच्यते ॥ २२ ॥ जपपुष्पनिकाशया संध्याया वृतालंका संप्रदीप्तेव दृश्यते ॥ अकाले पीतिशेषः ॥ तदेवाह दिवसे पीति ॥ वसुंधरेति लंकाविशेषणं ॥ २३ ॥ संप्रपेतुः रावणस्य पुरस्तादिति शेषः ॥ तदा तस्मिन्काले ॥ अहिताः अनर्थसूचकाः ॥ २४ ॥ वसुंधरा लंकापर्यंतभूः गृहीता इवेति भयात्स्तब्धा इति शेषः ॥ २५ ॥